

Het hart- en vaatziekten woordenboekje

(bron: www.cholesterol.nl)

Arteriosclerose (slagaderverkalking)

Letterlijk betekent arteriën 'slagaders' en sclerose betekent 'verkalking'. Arteriosclerose is dus een verkalking van een **slagader**.

Atherosclerose

Atherosclerose is een specifieke vorm van arteriosclerose: de vorming van **plaque**.

Atherosclerose, atheromatose

(Grieks, *athere* = tarwebrij, *skleros* = hard; in de volksmond **aderverkalking** genoemd) is een gecompliceerde en langzaam voortschrijdende ziekte waarbij vetachtige stoffen in de wand van slagaders worden afgezet; de zogenaamde "fatty streak". In een later stadium wordt de plaque gevormd, die bestaat uit een kern van dode, vetbevattende cellen en glad spierweefsel cellen, bedekt met een kap bestaand uit glad spierweefsel cellen en extracellulaire matrix onderdelen.

Het is mogelijk dat een plaque zo sterk aangroeit, dat dit kan leiden tot afsluiting van een bloedvat. Echter, de meest frequente klinische complicaties ontstaan door scheuren van de plaque waardoor de inhoud ervan vrij kan komen en elders een embolie veroorzaakt (bijvoorbeeld een hartinfarct of herseninfarct). De slagaderen slijben door vetafzetting (zoals van cholesterol) langzaam dicht, met mogelijk een beroerte of hartinfarct tot gevolg.

Beroerte

Ook wel CVA (Cerebro Vasculair Accident) of stroke (Engels) genoemd. In 80% van de beroertes gaat het om een **herseninfarct**, een verstopping van een slagader in het hoofd. Een deel van de hersenen sterft daardoor af, omdat het geen bloed en dus geen zuurstof krijgt. In de overige 20% is er een sprake van een **hersenvloeding**. Hierbij scheurt er een bloedvat in de hersenen, waardoor hersenweefsel beschadigd raakt. In beide gevallen leidt een beroerte vaak tot verlammingen.

Cholesterol

Cholesterol is een vetachtige stof die het lichaam nodig heeft voor de opbouw van lichaamscellen en voor de productie van hormonen. Een te hoog cholesterolgehalte in het bloed is gevaarlijk, omdat het aan de wand van de slagaders vast kan plakken. Hierdoor kunnen de slagaders dichtslibben, dat weer hart- en vaatziekten kan veroorzaken.

Cholesterolverlagers

Het cholesterol kan verlaagd worden door verschillende medicijnen. De meest voorgeschreven medicijnen hiervoor zijn statines. Soms worden ook cholesterolabsorptieremmers of fibraten voorgeschreven.

Etalagebenen

Pijn in de benen bij het lopen als gevolg van vernauwde beenslagaders. Mensen met etalagebenen moeten vaak stoppen en verbergen dit soms door te doen alsof ze een etalage bekijken. Ook Claudicatio Intermittens genoemd.

Hart- en vaatziekten

De verzamelnaam voor hartinfarct, beroerte, TIA (tijdelijke beroerte) en problemen aan de grote bloedvaten, zoals 'etalagebenen' of pijn op de borst.

HDL-cholesterol

Het 'goede' cholesterol. Verwijdert cholesterol uit het bloed. HDL staat voor High Density Lipoproteïne.

Hartinfarct

Verstopping van een slagader rond het hart, waardoor een deel van de hartspier geen bloed meer krijgt en afsterft. Ook hartaanval genoemd.

LDL-cholesterol

Het 'slechte' cholesterol. Kan zich ophopen aan de binnenkant van slagaders, waardoor die verstopt kunnen raken met een herseninfarct of hartinfarct tot gevolg. LDL staat voor Low Density Lipoproteïne.

Onverzadigde vetten

De 'goede' vetten, die het 'slechte' -cholesterol (LDL) verlagen, zitten met name in plantaardige olie, vette vis en noten. Ze leveren wel net zoveel calorieën als verzadigde vetten.

Statine

Ook wel cholesterolverlager of cholesterolstudiesremmer genoemd. Een medicijn dat de aanmaak van cholesterol door de lever afremt. Hierdoor ontstaat een tekort aan cholesterol in de lever, waardoor deze meer cholesterol uit het bloed opneemt. Op deze wijze wordt verdere ophoping van cholesterol in de wanden van de bloedvaten voorkomen.

Triglyceriden

Een type vet dat we met ons voedsel opnemen. Mensen met zowel een verhoogd triglyceriden- als een verhoogd cholesterolgehalte in het bloed lopen een groter risico op hart- en vaatziekten.

Verzadigde vetten

De 'slechte' vetten, die het cholesterolgehalte in de bloed doen toenemen. Zit met name in vet vlees.